

SESSIÓ ORDINÀRIA DE 6 DE FEBRER DE 1919

Presidència del Rvnt. P. Barnola, S. J.,

President

A les 6'30 p. m., amb assistència dels socis senyors P. Barnola, Bofill i Pichot, Bofill i Poch, Botey, Broquetas, Codina, Faura, Folch (M.), Haas, Maluquer (Salvador, Josep, Joaquim), Mas de Xaxars, Sagarra (I.) i Zariquiey, el President obre la Sessió.

El President dóna conte de la mort del Rvnt. Joan Palou, soci de l'Institut i dedica sentides frases a la seva memòria.

COMUNICACIONS CIENTÍFIQUES

Un cirropod interessant.—El senyor President dóna conte d'haver recollit, en el port de Barcelona, en el vaixell Amàlia Llusà, que fa servei intermediterrani, el cirropod *Conchoderma virgata*, el 26 del prop passat Gener.

Més Hepàtiques catalanes.—El P. Barnola dóna conte d'haver recollit el 24 de Novembre, la *Radula complanata* Dum. a les roques properes a la font del Castell de Sant Miquel d'Ordal; la *Madotheca platyphylla* Dum. i *Radula complanata* Dum. a l'entrada de la «Cova dels encantats» sota Santa Creu d'Ordre, el 27 de Desembre; i el 19 de Gener d'enguany la var. *lorea* Nees. de la *Pellia calycina* Nees. a la «Font de Càn Serra», camí de Granollers al Castell de la Roca, i la *Madotheca platyphylla* Dum. entremig de molses prop d'aquell.

Alguns Dryops catalans.—El Sr. Zariquiey, presenta una col·lecció de *Dryops* catalans en la que figuren els següents:

- Dryops viennensis* Heer, Vall d'Aran, Seo d'Urgell, (Hustache).
- Dryops Ernesti* Cøgis, Caldas de Bohi.
- Dryops Algoricus* Lucas, Càn Tunis.
- Dryops intermedius* Kuwert, Montnegre.
- Dryops luridus* Er. Lés; Seo d'Urgell; Montseny, Montnegre, Las Planas.
- Dryops griseus* Er., Catalunya (Morer).
- Dryops subincanus* Kuwert, Seo d'Urgell.

Bathysciinae catalans.—El Sr. Zariquiey presenta un treball sobre tant interessants coleòpters, en el que descriu dos noves espècies: *Speonomus Guimjuani* Zariquiey i *Antrocharidius orcinus* Jeannel.

Excursió geològica al Cap de Salou.—Mr. Bataller, dona conte d'una excursió feta el Gener passat, al Cap de Salou en recerca de fòssils, d'alguns nous jaciments descoberts per En Salvador Vilaseca, de la benemèrita Agrupació Excursionista de Reus.

Coleòpters de Tortosa nous per a Catalunya o per a la província de Tarragona.—El Sr. Codina manifesta, mentre circulen els insectes a que fa referència, que en un petit lot de Coleòpters aplegats a Tortosa per P. Ll. Bogunyà, S. J., i que ha tingut ocasió de determinar darrerament, es troben: l'*Asaphidion festivum*. Duv. (Car. Bembidinae), 23, VI, 14, que no és citat en el Catàleg Reitter, 1906, sinó de Còrsega i del Piemont (Itàlia sept.). L'únic exemplar examinat, que no es cap de les espècies ja conegudes de Catalunya (*A. caraboides* Schrnk., *A. Rossii* Schaum, *A. cyanicorne* Pand., *A. flavipes* L., *A. curtum* Heyd.) concorda be amb la descripció de Duval en An. de la Soc. Ent. de Fr., 1851, 467, i per tal el té també el Sr. Mas de Xaxars que l'ha vist: Amb aquesta són, doncs, sis les espècies de *Asaphidion* (= *Tachypus* Lap.) catalanes conegudes ara, xifra important tenint en compte que el nombre d'espècies paleàrtiques del Cat. Reitter, és de 11 i que en el Cat. Cuni, 1876, p. 57, és el de una (*A. flavipes* L.) i en el de Martorell i Penya, 1879, p. 15, el de dues (*A. flavipes* L., *A. caraboides* Schrnk.). La *Zygia oblonga* F. (Canth. Ploeo-philini), 3, VIII, 15, de la Europa meridional no citada encara de Catalunya. També les espècies *Bembidion ripicola* Duf., *Cardiomeria Genei* Bassi i *Helops quisquilius* Sturm, citades aquí únicament del Pireneu o vagament de Catalunya deuen de consignar-se; *C. Genei* es troba també en la col·lecció del Sr. Bofill i Pichot, procedent de Tortosa (Vergés). *Abax (Pseudoperca) navaricus* Dej., *Polystichus connexus* Geoffr. i *Formicomus coeruleipennis* Laf., són novetats per a la província de Tarragona, de la qual tan poques dades entomològiques tenim.

Nota sobre un Felsófir.—El Sr. Broquetas manifesta lo següent:

Dalt el Castell de Montbui (Caldes) i en sa part NW. es troba aquesta roca formant un regular filó dintre el granit. És molt compacte i de gra imperceptible a la lupa, al microscopi es veu que no conté mica, però no he pogut fer-hi cap més observació per no poder obtenir la preparació transparenta. No conté fenocristalls, essent, doncs, a un sol temps de consolidació. Representa, segurament, una excreció àcida del magma granític, però sens turmalina. Està cercada per abundants diaclases. Part del Castell n'és construïda.

Serpentina quartzífera?—El mateix Sr. Broquetas diu que:

Aquesta roca és extreta d'un forat de mina (en construcció) del turó de les Roquetes (Sant Andreu), arran de la carretera que va a Horta. La massa de la roca és formada per sericita i talc o serpentina verdosa, amb taques de

diversos tons (segons el mineral de que prové) i conté cristalls de quarç trencats i rosegats, semblant un pòrfid quartzífer en que la base fós substituïda per serpentina. Ademés conté petits punts brillants de piritita no alterada.

Els minerals que poden transformar-se en serpentina (olivi, piroxens, amfibols, etc.) són bàsics i incompatibles amb el quarç; demés no es veu rastre de feldespat, i sa estructura granuda denota que no és roca metamòrfica, sinó epigenètica. Sembla, doncs, constituir una excepció dintre la sèrie natural de les roques i crec que necessita un estudi detingut.

Una justa observació.—Nostre President relata quelques frases d'una carta del G. Sennen, que convé fer constar: «On a écrit dans un grand ouvrage qui se publie en Catalogne, que le frère Sennen était bien connu par les nombreuses espèces, races, formes, hybrides, etc., qu'il avait créés en Catalogne. J'appelle cela une naïveté à moins que ce ne soit une malice. Le frère Sennen n'a rien créé, mais il donné un nom aux formes notables de Catalogne,—où il herborisait—qui lui ont paru nouvelles pour la science. Et il a conscience de pouvoir rendre compte à qui que ce soit des baptêmes botaniques qu'il s'est permis de faire pour le seul motif de faire connaître la richesse végétale du pays exploré. Je vous serais obligé si, à l'occasion, vous vouliez dire cela. Personne n'aime à se voir mal intreprété, ce qui n'est pas la même chose que de se voir aimablement et doctement corrigé et éclairci...

»Je finis ma causerie, mais en vous priant d'agréer mes excuses pour mon absence de la session du 29, et aussi d'agréer mes meilleurs voeux de Noël et du nouvel an que je forme pour vous, pour ces Messieurs de l'INSTITUCIÓ CATALANA, et pour la prospérité de la Société et des sciences naturelles, dont le but principal doit être, parmi les Chrétiens, la gloire de Dieu et le bien de la jeunesse qui s'affectionne à l'étude des oeuvres du Créateur...»

I no havent-hi altres assumptes de què tractar, s'aixeca la Sessió a les 8 p. m.